

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА
281 - 72/16
Београд

Заштитник грађана
Zaštitnik građana

БЕОГРАДСКИ СЕНТАР
ЗА ЛЈУДСКА ПРАВА

дел. бр. 36334 датум: 21.09.2016.

НАЦИОНАЛНИ МЕХАНИЗАМ ЗА ПРЕВЕНЦИЈУ ТОРТУРЕ

ПРАЋЕЊЕ ПОСТУПАЊА ПО ПРЕПОРУКАМА

Извештај о посети ПУ Нови Пазар

Београд, септембар 2016. године

Делиградска 16, 11000 Београд

Телефон: (011) 2068 -100 www.zastitnik.rs e-mail: zastitnik@zastitnik.rs

МАНДАТ НАЦИОНАЛНОГ МЕХАНИЗМА ЗА ПРЕВЕНЦИЈУ ТОРТУРЕ

Законом о ратификацији Опционог протокола уз Конвенцију против тортуре и других сурових, нељудских или понижавајућих казни или поступака¹ прописано је да Национални механизам за превенцију тортуре (НПМ) обавља посете установама у којима се налазе или се могу налазити лица лишена слободе, у циљу одвраћања државних органа и службених лица од било каквог облика мучења или било ког другог облика злостављања, као и ради усмеравања државних органа ка стварању смештајних и осталих животних услова у установама у којима се смештају лица лишена слободе у складу са важећим прописима и стандардима.

НПМ има право: на несметан, ненајављен и свакодобан приступ свим установама и свим просторијама у којима се налазе или се могу налазити лица лишена слободе; да насамо разговара са тим лицима, и са службеним лицима, која су обавезна да сарађују тим поводом, и са свим осталим лицима која могу имати информације значајне за поступање према лицима лишеним слободе; на приступ свој документацији која се односи на та лица; да надлежним органима даје препоруке у циљу побољшања начина поступања према лицима лишеним слободе и унапређења услова у којима се она задржавају или затварају.

У члану 2а Закона одређено је да Заштитник грађана обавља послове НПМ и да у обављању тих послова сарађује са омбудсменима аутономних покрајина и удружењима чијим је статутом предвиђени циљ удруживања унапређење и заштита људских права и слобода, у складу са законом.

Заштитник грађана и Покрајински омбудсман АП Војводине су потписали Меморандум о сарадњи у обављању послова НПМ², којим је предвиђено је да ће Покрајински омбудсман активно учествовати у посетама мониторинг тима НПМ установама у којима су смештена лица лишена слободе, а које се налазе на територији АП Војводине.

На основу спроведеног поступка по јавном позиву,³ Заштитник грађана је изабрао удружења са којима ће остваривати сарадњу у обављању послова НПМ, и то Београдски центар за људска права, Виктимолошко друштво Србије, Група 484, Иницијатива за права особа са менталним инвалидитетом (MDRI-S), Комитет правника за људска права (YUCOM), Међународна мрежа помоћи (IAN), Одбор за људска права – Ваљево, Хелсиншки одбор за људска права у Србији и Центар за људска права – Ниш.

По обављеним посетама, НПМ сачињава извештаје које доставља посећеној установи. Након тога, НПМ одржава стални дијалог са посећеном установом, као и органом у чијем је саставу та установа, у циљу отклањања утврђених недостатака који могу довести до појаве тортуре, нељудског или понижавајућег поступања.

¹ „Сл. лист СЦГ - Међународни уговори“, број 16/2005 и 2/2006 и „Сл. гласник РС - Међународни уговори“, број 7/2011

² Потписан 12. децембра 2011. године

³ Објављен 29. јануара 2016. године у „Службеном гласнику Републике Србије“.

ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ПОСЕТИ

ПОСЕЂЕНА УСТАНОВА	Полицијска управа у Новом Пазару
РАЗЛОГ ПОСЕТЕ	Обављање послова Националног механизма за превенцију тортуре (НПМ) у складу са чланом 2а Закона о ратификацији Опционог протокола уз Конвенцију против тортуре и других сурових, нељудских или понижавајућих казни и поступака
ЦИЉ ПОСЕТЕ	Праћење поступања по препорукама упућеним Полицијској управи у Новом Пазару и полицијским станицама у њеном саставу у Извештају о посети из 2014. године, као и праћење поступања полицијских службеника према задржаним лицима и мигрантима/тражиоцима азила
ПОСЕТУ ОБАВИО	Заштитник грађана, у сарадњи са удружењем Београдски центар за људска права
ВРСТА ПОСЕТЕ	Посета у складу са Планом посета Националног механизма за превенцију тортуре за 2016. годину
ДАТУМ ПОСЕТЕ	01. и 02. септембар 2016. године
НАЈАВА ПОСЕТЕ	Посета је најављена
ТИМ ЗА ПОСЕТУ	<p>Вођа тима: Јелена Јелић, <i>Стручна служба Заштитника грађана/НПМ</i></p> <p>Чланови тима: Јелена Самарџић, <i>Стручна служба Заштитника грађана/НПМ</i> Марко Штамбук <i>Београдски центар за људска права</i> Милена Васић <i>Београдски центар за људска права</i> Ања Стефановић <i>Београдски центар за људска права</i></p>

ТОК ПОСЕТЕ

ФАЗА I: РАЗГОВОР СА РУКОВОДСТВОМ УСТАНОВЕ

Посета тима Националног механизма за превенцију тортуре започета је разговором са замеником начелника ПУ Нови Пазар. Том приликом представљен је план посете Полицијској управи.

ФАЗА II: ОБИЛАЗАК УСТАНОВЕ

Након уводног разговора, обављен је разговор о поступању полиције према доведеним и задржаним лицима и извршен је обилазак просторија за полицијско задржавање. Након посете седишту Полицијске управе, првог дана посећена је и ПС Сјеница, а другог дана ПС Тутин.

ФАЗА III: РАЗГОВОР ЗАДРЖАНИМ ЛИЦИМА

У тренутку обављања посете у ОЗ Нови Пазар на задржавању по основу ЗКП је било једно лице мушког пола. Тим НПМ је са поменутиим лицем обавио разговор у просторијама Завода, без присуства припадника полиције.

ФАЗА IV: РАЗГОВОР СА СЛУЖБЕНИМ ЛИЦИМА

У свим посећеним објектима обављени су разговори са затеченим полицијским службеницима, који су чланове тима НПМ информисали о начину рада, као и о проблемима са којима се суочавају у раду.

ФАЗА V: УВИД У ДОКУМЕНТАЦИЈУ

Извршен је увид у документацију према доведеним и задржаним лицима и лицима према којима су употребљена средства принуде.

САРАДЊА СЛУЖБЕНИХ ЛИЦА СА ТИМОМ НПМ

Сви полицијски службеници у оквиру Полицијске управе остварили су сарадњу са тимом НПМ, омогућили му приступ свим просторијама и инсталацијама, фотографисање просторија, пружили све тражене информације и омогућили несметан увид у тражену документацију.

ПРАЋЕЊЕ ПОСТУПАЊА ПО ПРЕПОРУКАМА УПУЋЕНИМ 2014. ГОДИНЕ

Тим НПМ је у септембру 2014. године посетио Полицијску управу у Новом Пазару и полицијске станице у њеном саставу. Након посете сачињен је Извештај,⁴ у коме је упућено 12 препорука мера за уклањање утврђених недостатака.

Током посете обављене 01. и 02. септембра 2016. године је утврђено да ПУ Нови Пазар и полицијске станице у њеном саставу поступају по готово свим препорукама, као и да су све просторије за задржавање адаптиране у складу са упућеним препорукама.

1.

ПРЕПОРУКА из 2014. године

ПУ Нови Пазар обезбедиће да се свим задржаним лицима уручује писано обавештење о правима доведених и задржаних лица, сходно одредбама тачке 4. Упутства о поступању према доведеним и задржаним лицима⁵ и то као посебан образац израђен на језику који лице разуме.

Поред овог обрасца, ухапшеним и задржаним лицима по основу Законика о кривичном поступку,⁶ уручиваће се и посебни образци, сходно одредбама важећег ЗКП.

Сви образци ће се уручивати у два примерка од којих ће се један уложити у предмет са потписом задржаног лица или са констатацијом да је лице одбило да потпише пријем обрасца о правима, док ће други примерак остати код задржаног лица.

ПОСТУПАЊЕ ПО ПРЕПОРУЦИ

Делимично је поступљено по препоруци.

По препоруци је делимично поступљено из разлога што се у ПУ Нови Пазар и полицијским станицама у њеном саставу, доведеним и задржаним лицима по основу одредаба ЗКП, не уручује писмено обавештење о правима предвиђено тачком 4. Упутства о поступању према доведеним и задржаним лицима, већ само писано обавештење о правима одређено ЗКП.

ПРЕПОРУКА

Полицијска управа у Новом Пазару и полицијске станице у њеном саставу ће лицима задржаним по основу ЗКП уручивати писана обавештења о правима, и то оним која су одређена ЗКП, као и оним која су наведена у тачки 4. Упутства о поступању према доведеним и задржаним лицима.

2.

ПРЕПОРУКА из 2014. године

Министарство унутрашњих послова ће изменити постојеће Упутство о поступању према доведеним и задржаним лицима и ускладити га са релевантним стандардима Савета Европе, тако што ће прописати да полицијски службеници не смеју присуствовати здравственим прегледима лица лишених слободе, изузев ако лекар који врши преглед то захтева.

⁴ Извештај о посети ПУ Нови Пазар број 71-57/14

⁵ 01 број 7989/12-10 од 10. децембра 2012. године

⁶ „Сл. гласник РС“, број 72/2011, 101/2011, 121/2012, 32/2013, 45/2013 и 55/2014. У даљем тексту ЗКП.

Полицијски службеници ће присуствовати лекарском прегледу само на изричит захтев лекара, о чему ће се сачинити службена белешка.

Полицијски службеник је дужан да лекара упозори на све безбедносне аспекте који су релевантни за доношење одлуке од стране лекара о присуству немедицинског особља лекарском прегледу.

ПОСТУПАЊЕ ПО ПРЕПОРУЦИ

Поступљено је по препоруци.

Иако Министарство унутрашњих послова није изменило Упутство, сходно препоруци НППМ-а полицијски службеници не присуствују лекарским прегледима задржаних лица, осим ако то изричито не затражи лекар. У свим станицама је пракса да се сва лица воде на лекарски преглед како би се утврдило да ли су способна за задржавање.

3.

ПРЕПОРУКА из 2014. године

У ПУ Нови Пазар и полицијским станицама у њеном саставу почетак задржавања по ЗКП рачунаће се од момента лишења слободе задржаног лица, односно одазивања на позив, а решење о задржавању уручиваће се најкасније у року од два сата од момента лишења слободе, односно од момента саопштавања осумњиченом да је задржан.

У ПУ Нови Пазар и полицијским станицама у њеном саставу, почетак задржавања по Закону о безбедности саобраћаја на путевима рачунаће се од момента искључења задржаног лица из саобраћаја.

ПОСТУПАЊЕ ПО ПРЕПОРУЦИ

Делимично је поступљено по препоруци.

По препоруци се поступа, али не када лице долази на саслушање у својству грађанина, па се у току прикупљања обавештења његов статус промени у осумњиченог и одреди му се задржавање. Тада се период прикупљања обавештења не урачунава у време задржавања лица, већ се време задржавања рачуна од тренутка када му је саопштено да је осумњичен и да ће према њему бити примењена мера задржавања.

Према наводима полицијских службеника и увидом у предмете о задржавању по основу ЗКП, једино се у ПС Тутин лишење слободе рачуна од момента када се лице одазвало позиву у својству грађанина, без обзира у ком моменту му је саопштено да се сматра осумњиченим, односно да ће бити задржан.

ПРЕПОРУКА

У ПУ Нови Пазар и ПС Сјеница лицу које је у полицијску станицу приступило ради прикупљања обавештења од грађанина, а коме се током прикупљања обавештења статус променио у осумњиченог и одређено му задржавање, време почетка задржавања ће се рачунати од часа одазивања на позив.

4.

ПРЕПОРУКА из 2014. године

У ПУ Нови Пазар и полицијским станицама у њеном саставу о свим задржавањима ће се сачињавати записници о задржавању по стандардном обрасцу.

По завршетку задржавања, штампани примерак записника о задржавању даваће се на увид задржаном лицу. Записник ће потписати полицијски службеник и задржано лице, односно унеће се констатација да је лице одбило да потпише записник.

Штампани примерак записника о задржавању обавезно ће се улагати у предмет о задржавању.

ПОСТУПАЊЕ ПО ПРЕПОРУЦИ

Поступљено је по препоруци.

Увидом у предмете о задржавању тим НПМ је установио да предмети садрже записнике о задржавању које су потписали полицијски службеници и задржана лица.

5.

ПРЕПОРУКА из 2014. године

ПУ Нови Пазар извршиће кречење у просторији за задржавање и хигијену исте редовно ће одржавати. Такође, предузеће се мере како би се адаптирао мокри чвор у просторији, уградило дугме испирача и редовно одржавала хигијена истог.

ПУ Нови Пазар предузеће мере како би се у просторији за задржавање побољшао доток природне и вештачке светлости и омогућио доток свежег ваздуха и природне вентилације.

У просторији ПУ Нови Пазар ће се инсталирати грејање.

ПОСТУПАЊЕ ПО ПРЕПОРУЦИ

Поступљено је по препоруци.

Просторија за задржавање у ПУ Нови Пазар је адаптирана у складу са стандардима. Ипак, оно што је тим НПМ приметио као мањкавост је то што металне заштитне плоче за прозоре и вештачко осветљење онемогућавају адекватан доток природне и вештачке светлости.

ПРЕПОРУКА

ПУ Нови Пазар предузеће мере како би се у просторији за задржавање у седишту Полицијске управе побољшао доток природне и вештачке светлости.

6.

ПРЕПОРУКА из 2014. године

ПУ Нови Пазар предузеће потребне мере како би се унапредио систем видео надзора у просторији за задржавање и обезбедила приватност задржаних лица, тако што део просторије у којој се налази тоалет-чувавац неће бити јасно видљив, путем замућивања овог дела слике или оградавањем мокрог чвора параваном.

ПОСТУПАЊЕ ПО ПРЕПОРУЦИ

Поступљено је по препоруци.

7.

ПРЕПОРУКА из 2014. године

ПС Тутин ће предузети потребне мере како би се у просторијама за задржавање побољшала вештачка осветљеност и обезбедиле вентилације.

ПС Тутин предузеће мере како би се у оквиру мокрог чвора уградио испирач.

ПОСТУПАЊЕ ПО ПРЕПОРУЦИ

Постушљено је по препоруци.

Просторије за задржавање у ПС Тутин су адаптиране у складу са стандардима. Ипак, оно што је тим НПМ приметио као мањкавост је то што металне заштитне плоче за вештачко осветљење онемогућавају адекватан доток вештачке светлости.

ПРЕПОРУКА

ПУ Нови Пазар предузеће мере како би се у просторији за задржавање у ПС Тутин побољшао доток вештачке светлости.

8.

ПРЕПОРУКА из 2014. године

Потребно је обезбедити да просторије за полицијско задржавање у ПС Тутин буду покривене видео-надзором, уз обезбеђење приватности у пределу тоалета, као и омогућити записивање и архивирање снимљеног материјала, из разлога заштите безбедности задржаних лица и смањења ризика од насиља и других догађаја који могу угрозити сигурност.

ПС Тутин ће предузети мере како би се у просторијама за полицијско задржавање инсталирала дугмад аларма за позивање дежурног полицијског службеника.

ПОСТУПАЊЕ ПО ПРЕПОРУЦИ

Постушљено је по препоруци.

9.

ПРЕПОРУКА из 2014. године

ПС Сјеница извршиће кречење у просторији за задржавање и хигијену исте редовно ће одржавати. Такође, предузеће се мере како би се адаптирао мокри чвор у просторији, уградило дугме испирача и редовно одржавала хигијена истог.

ПС Сјеница предузеће се мере како би се у просторији за задржавање побољшао доток природне и вештачке светлости и омогућио доток свежег ваздуха и природне вентилације.

ПОСТУПАЊЕ ПО ПРЕПОРУЦИ

Постушљено је по препоруци.

Просторија за задржавање у ПС Сјеница је адаптирана у складу са стандардима. Ипак, оно што је тим НПМ приметио као мањкавост је то што металне заштитне плоче за прозоре и вештачко осветљење онемогућавају адекватан доток природне и вештачке светлости.

ПРЕПОРУКА

ПУ Нови Пазар предузеће мере како би се у просторији за задржавање у ПС Сјеница побољшао доток природне и вештачке светлости.

10.

ПРЕПОРУКА из 2014. године

Потребно је обезбедити да просторије за полицијско задржавање у ПС Сјеница буду покривене видео-надзором, уз обезбеђење приватности у пределу тоалета, као и омогућити записивање и архивирање снимљеног материјала, из разлога заштите безбедности задржаних лица и смањења ризика од насиља и других догађаја који могу угрозити сигурност.

ПС Сјеница ће предузети мере и у просторијама за полицијско задржавање инсталирати дугмад аларма за позивање дежурног полицијског службеника.

ПОСТУПАЊЕ ПО ПРЕПОРУЦИ

Поступљено је по препоруци.

11.

ПРЕПОРУКА из 2014. године

ПУ Нови Пазар ће обезбедити кутије са прибором за прву помоћ у седишту Управе и у Полицијској станици у Тутину.

ПОСТУПАЊЕ ПО ПРЕПОРУЦИ

Поступљено је по препоруци.

12.

ПРЕПОРУКА из 2014. године

ПУ Нови Пазар ће унапредити систем противпожарне заштите тако што ће на одговарајућим, видљивим местима у седишту Управе и полицијским станицама поставити план евакуације и упутство за поступање у случају пожара, а све у циљу заштите физичког интегритета задржаних лица.

ПОСТУПАЊЕ ПО ПРЕПОРУЦИ

Делимично је поступљено по препоруци.

По препоруци је поступљено у седишту ПУ Нови Пазар, док у Полицијским станицама у Сјеници и Тутину није на видљивим местима у зградама постављен план евакуације и упутство за поступање у случају пожара.

ПРЕПОРУКА

ПУ Нови Пазар ће унапредити систем противпожарне заштите у ПС Сјеница и ПС Тутин, тако што ће на одговарајућим видљивим местима у зградама полицијских станица поставити план евакуације и упутство за поступање у случају пожара.

НОВОУТВРЂЕНИ ПРОПУСТИ У РАДУ ОРГАНА И ПРЕПОРУКЕ МЕРА ЗА ЊИХОВО ОТКЛАЊАЊЕ

У ПУ Нови Пазар постоји ресторан преко кога Управа обезбеђује оброке за задржана лица. Међутим, у ПС Сјеница и ПС Тутин оброке за задржана лица не обезбеђује Полицијска управа, већ им храну доносе њима блиска лица или полицијски службеници оброк за задржана лица купују личним средствима.

1.

УТВРЂЕНО

Полицијска управа у Новом Пазару не обезбеђује оброке за лица која су задржана у Полицијски станицама у Сјеници и Тутину, већ тим лицима храну доносе њима блиска лица или им полицијски службеници оброке купују личним средствима.

РАЗЛОЗИ

Полицијски службеник је дужан да лицу које је задржано обезбеди исхрану, и то три obroка дневно (доручак, ручак, вечера) у одговарајућим временским интервалима, што укључује загарантовану посебну исхрану из здравствених разлога или верских убеђења. Задржаном лицу ће се обезбедити један оброк у року од 6 сати од момента задржавања, а у случају да задржавање траје дуже од 12 сати, задржаном лицу ће се обезбедити три obroка. Исхрана се обезбеђује у складу са Упутством о услугама исхране и смештаја у Министарству унутрашњих послова.⁷

ПРЕПОРУКА

Полицијска управа у Новом Пазару ће обезбедити исхрану за задржана лица у ПС Сјеница и Тутин, о трошку Полицијске управе.

Према службеним наводима, у ПС Тутин није запослено или ангажовано лице које обавља хигијенске послове у полицијској станици. Полицијски службеници сакупљају међу собом новац како би ангажовали жену да очисти просторије за задржавање након њихове употребе.

Према наводима полицијских службеника ПС Сјеница, блиска лица се увек обавештавају о задржавању, чак и у ситуацијама када задржана лица не желе да искористе то своје право.

2.

УТВРЂЕНО

Полицијски службеници ПС Сјеница обавештавају блиска лица задржане особе и када задржани не жели да искористи то своје право.

РАЗЛОЗИ

Свако има право на поштовање свог приватног и породичног живота, дома и преписке. Јавне власти неће се мешати у вршење овог права сем ако то није у складу са законом и неопходно у демократском друштву у интересу националне безбедности, јавне безбедности или економске

⁷ Упутство о поступању према доведеним и задржаним лицима, тачка 27. ставови 1. – 3.

добробити земље, ради спречавања нереда или криминала, заштите здравља или морала, или ради заштите права и слобода других.⁸

Лице које се доводи, лишава слободе или задржава у складу са одредбама Закона из тачке 2. став 1. овог Упутства има право:[...] 7) да захтева да се о времену и месту довођења, лишења слободе или задржавања обавести лице по његовом избору, дипломатско-конзуларни представник чији је држављанин или представник одговарајуће међународне организације ако је избегло лице или лице без држављанства.⁹

ПРЕПОРУКА

Полицијски службеници ПС Сјеница неће, уколико задржане особе то не желе, обавештавати њима блиска лица о задржавању.

Разговор са задржаним лицем

Тим НПМ обавио је разговор са лицем које је задржано по основу ЗКП у Окружном затвору у Новом Пазару.¹⁰

Лице је навело да су се полицијски службеници према њему коректно понашали, као и да нема замерке на третман у Заводу. Даље наводи да полицијски службеници нису били у ординацији приликом лекарског прегледа, као и да је упознат са својим правима. Лице је дало на увид тиму НПМ решење о задржавању, које је донето у законом предвиђеном року, као и образац са наведеним правима по ЗКП, које је држао код себе. Обавештење о правима предвиђеним тачком 4. Упутства о поступању према доведеним и задржаним лицима му није уручено (**види препоруку под редним бројем 1.**).

Просторија за задржавање у ОЗ Нови Пазар је адекватних димензија, опремљена лежајем, столом и столицом и има велики прозор који се отвара и обезбеђује доток природне светлости и ваздуха. Такође, у просторији се налази и санитарни чвор и лавабо, тако да су задржаном лицу увек доступни тоалет и пијаћа вода. Просторија је под видео надзором, а на вратима унутар просторије се налази обавештење о томе.

ПОСТУПАЊЕ ПРЕМА МИГРАНТИМА / ТРАЖИОЦИМА АЗИЛА

Према наводима полицијских службеника из Одсека за странце у седишту Полицијске управе у Новом Пазару, од јуна 2015. године до тренутка посете, није било миграната који су евидентирани у седишту Управе, односно сва лица су дактилоскопирана и евидентирана у ПС Сјеница и ПС Тутину, где су им након идентификације издате потврде о израженој намери за тражење азила у Републици Србији.

У ПС Сјеница од почетка 2016. године до дана посете тима НПМ је издато укупно 155 потврда о намери (све су издате од јуна ове године). Када је у питању структура лица, то су углавном породице и групе миграната. Није било случајева малолетника без пратње нити жена без пратње чланова својих породица. Мигранти су најчешће пореклом из Авганистана, Ирака и Сирије, а било је и неколико држављана Кубе. ПС Сјеница није

⁸ Закон о ратификацији Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода („Сл. лист СЦГ“ - Међународни уговори, број 9/2003, 5/2005, 7/2005-исправка и „Сл. гласнику РС“ - Међународни уговори број 12/2010), члан 8.

⁹ Упутство о поступању према доведеним и задржаним лицима, тачка 4.

¹⁰ Лица која се задржавају на основу ЗКП се смештају у ОЗ Нови Пазар, а не у просторије за задржавање у ПУ

подносила предлоге за покретање прекршајног поступка против миграната, нити су доношена решења о отказу боравка, као ни упућивања у Прихватилиште за странце.

У ПС Тутин од почетка 2016. године до дана посете тима НПМ је издато укупно 143 потврда о намери за тражење азила. Као ни у ПС Сјеници, није било случајева малолетника без пратње нити жена без пратње чланова својих породица, нису подношени предлози за покретање прекршајних поступака против миграната, а такође нису доношена решења о отказу боравка нити су лица упућивана у Прихватилиште за странце.

Процедура утврђивања идентитета и издавања потврда о намери за тражење азила је иста као и 2014. године:¹¹ идентитет се утврђује на основу документа или попуњавањем упитника уколико мигрант код себе нема погодан документ, мигрант се фотографише и дактилоскопира и подаци се уносе у посебну електронску евиденцију „Афис“. На основу овако добијених података се саставља и издаје потврда о израженој намери за тражење азила и лица се упућују у неки од центара за азил. ПС Тутин и ПС Сјеница и даље немају техничких могућности да користе електронску евиденцију „Афис“, па се ручно узети отисци прстију шаљу у седиште Полицијске управе ради уношења у евиденцију.

¹¹ Извештај о посети ПУ Нови Пазар број 71-58/14